

שיעורי חינוך

מראש הישיבה שליט"א

עצות פרקטיות והדרכה להורים, מלמדים, מחנכים ומחנכות

שנת תשפ"ג

גליון כ"א

שיעורי חינוך

יום שלישי פרשת תצוה ה'תשפ"ג - וויליאמסבורג יע"א

• מדברים אל הקיר

הם כבר לא מדברים בשעת התפלה, הם כבר מתפללים עם יראת שמים.

לדבר עם אהבה

אותו הדבר הוא עם מלמדים; מלמדים את הילדים איך לטל ידים לפני שאוכלים לחם, איך להחזיק את הלחם בזמן שמברכים ברכת המוציא, כשהם מברכים ברכת המזון שביטאו ברור את המלים, ושאסור להסתפל החוצה באמצע תפלת שמונה עשרה, ועוד מדות טובות, איך לדבר אל חבר, ולדבר בעדינות, - את זה צריכים להגיד פעם ועוד פעם. ואם מדברים עם אהבה, אני אוהב את הילד אפילו שהוא ילד קשה, אני מרחם על הילד, אני מתאר לעצמי שזה הילד שלי, אני מתנהג אתו כמו שהייתי מתנהג עם הילד שלי, אז לבסוף הדבורים יחדרו.

לא להכאיב לילדים

אחד המנהלים מתקשר אלי, שהוא מאוד מתרגש מאחד המלמדים, והוא מספר לי: "המלמד נגש אלי עם דמעות בעינים לבקש עזרה, שמאוד קשה לו להמשיך בכיתה שלו, כי אחד הילדים מאוד מעצבן אותו". זו דרישת שלום מאוד טובה, לשמע עד כמה המלמדים נזהרים שלא יכאיבו לילדים, כי כשהילדים אומרים: "בקר טוב", אם אוהבים את הילד עונים לו בקר טוב עם חיוך, ואם הילד הזה מעצבן אותי, עונים לו בלית ברירה, ובלי חיוך, או כשיילד נגש לשאל או לבקש משהו, אם נגעלים מהילד, לא עונים לו בצורה נכונה, עונים לו תשובה יבשה: "כן", "לא", "עכשו לא מדברים!" והילד תופס את זה, הוא מרגיש את זה, והילד קולט אני לא מקבל חיוך מהמלמד שלי, המלמד שלי לא אוהב אותי, המלמד שלי לא צריך אותי.

צריכים לדעת שאנשים הם לא מכונות ולא רואים את התוצאות מיד.

ספורי צדיקים

מוהרא"ש היה אומר להורים: תכינו 'ספורי צדיקים' לסעודות השבת, ומוהרא"ש אמר: "היום יש כבר הרבה ספרים של ספורי צדיקים", אז מה נאמר היום? כל יום יוצאים ספרים כל כך יפים עם ספורי צדיקים, ספורים מהגמרא, מרבי שמעון בר יוחאי, מהאר"י הקדוש, מהבעל שם טוב הקדוש, מהרבי הקדוש ר' אלימלך, מהרבי הקדוש ר' זושא, וכך הלאה, אז כדאי למלמדים ולמורות שיכינו ספורים יפים מהצדיקים כדי לספר לילדים, ואחרי שמספרים ספור מוציאים ממנו מוסר השכל.

אבל באותו רגע לא רואים שמשתנה משהו, אבל צריכים להאמין שהדברים שלי נכנסים ללב של הילדים. כמו שאמא אומרת לילדים שלה: "מעשה ככה", "לא עושים ככה", והיא אומרת את זה פעם ועוד פעם ועוד פעם ובסוף היא פועלת.

בודאי שזה משפיע!

אתם יודעים כמה פעמים אני אומר לילדים שלי: "אסור לדבר בשעת התפלה!" מאות ואלפי פעמים! כי בכל השבוע הם מתפללים בתלמוד תורה, ובשבת הם מתפללים על ידי, מגיל שלוש עד שהם מתחננים, יש חמשים שבתות בשנה, ואני מתפלל אתם כליל שבת ובשבת בבקר, אז כבר יש מאה תפלות' בשנה, ובכל תפלה אני אומר כמה פעמים לכל ילד בנפרד: "אי אפשר לדבר בתפלה", "אי אפשר לדבר בתפלה", אז תגיד שזה לא משפיע? בודאי שזה משפיע! אני מסתכל מהצד על הילדים שלי הנשואים, אני רואה שברוך השם

בעזרת השם יתברך אנו מגישים בפניכם שיעור חדש שמסר ראש הישיבה שליט"א למחנכים בויליאמסבורג יע"א ביום שלישי פרשת תצוה שנת ה'תשפ"ג.

ראש הישיבה אמר: אני רוצה כמה דקות לחזק את המלמדים של המוסדות שלנו, כמה חזק שיתנו למלמדים צריכים עוד ועוד חזק.

ילדים הם לא מכונות

הדבר הראשון והכי חשוב שמחנה צריך לדעת הוא: "שילדים הם לא מכונות". כשמכונים מכונת כביסה שתתחיל לעבוד, היא שומעת בקולך, היא עובדת בדיוק כמו שכוננו אותה. אבל אנשים הם לא כן, השם יתברך ברא שאנשים הם לא מלאכים, כשמדברים אל ילדים, אי אפשר לצפות שמה שאמרתי עכשו יקרה באותו הרגע.

לא רואים את התוצאה מיד

ואם תשאלו 'למה לי לדבר, אם הילדים במלא לא מקשיבים?' - התשובה היא, שילדים מקשיבים לכל מה שאומרים להם, אבל אי אפשר לצפות שכל הילדים יתחילו על המקום לעשות את מה שאמרו להם, לוקח זמן עד שמתחילים לראות שהדבורים נכנסים בהם.

אני רוצה להעיר, שלא מדברים עכשו על להתנהג בדרך ארץ בכיתה, שצריכים לשבת בשקט, וכשרוצים לשאל משהו צריכים להצביע, ואי אפשר לצאת מהכיתה סתם כן, אי אפשר לשנות באמצע זמן הלמוד; כל מלמד זכותו לקבע לפתח שלו סדר מסים איך שנוח לו להנהיג את הכיתה, פה מדבר על להרגיל את הילדים שיתנהגו עם מדות טובות או דברים יפים אחרים, ואז

• מדברים אל הקוד

להגיד למורה, שהשעורים נכנסו לי בעצמות, מאז אני קוראת קריאת שמע, מאז אני מקפידה על נטילת ידים על יד המטה, הייתי גונבת בחשאי ממגרות של החברות שלי, והמורה ספרה משל על גנבה, ומאז אני כבר לא גונבת יותר.

ילדים זוכרים כל תזוזה שהם רואים או שומעים, אפילו שזה לא נראה ככה. שנים אחר כך היא עוד תזכר איפה היא ישבה, איזה צבע קלמר היה לה, איזה בגד לבשה המורה, וגם את השעור היפה שהמורה מסרה על 'כבוד אב ואם', והיא תגיד: "מאז שמסרת את אותו שעור, אני מכבדת את אבא ואמא שלי, ואני לא עונה להם כבר עם חצפה", ו"אני זוכרת עדין את הספור על להתנהג בעדינות, מן הסתם המורה כבר לא זוכרת את הספור הזה, אבל אותי זה תפס חזק, ומאז אני נזהרת להתנהג בעדינות, אני נזהרת איך אני יורדת מהמטה, אפילו כשאני לבד בבית, כי אני יודעת שהשם יתברך נמצא כאן".

אוי, איזו הרגשה טובה כששומעים את זה! ואז אתם תחשבו: 'חבל שלא ידעתי את זה כל השנים'. עכשו לא רואים את הפרות, אבל כל מלה חודרת פנימה. ■

כמוכן שאם רוצים לצאת עם הילדים צריכים לתאם את זה עם המשרד, כי אי אפשר כל יום ללכת לפארק מהבקר עד הערב... ורק אם כבר הגיעו להספק ולמדו כמה שצריכה, רק אז אפשר לתגמל את הילדים ולצאת אתם.

המנורה מקשיבה לי...

כשהמלמד מוסר שעור הוא יכול לחשב 'מי מקשיב לי?' אחד מקשקש על דף, השני קורץ בעיניו לחבר שלו, והשלישי עושה פרצופים משנים, הרביעי מניח את הראש על השלחן, והחמישי מתמתח באמצע הלמוד כאלו הוא יושב כאן לבד בפתח... זה נראה ממש כמו שהמלים הולכות לאיור. אני גם צריכה חזק על זה, אני מוסר כל יום שעורים לבחורים בגמרא ובהתחזקות, הרבה פעמים אני מרגיש 'אולי המנורה מקשיבה לי'... אבל זה לא נכון, צריכים להאמין שכל מה שמדברים אל ילדים נכנס להם ללב.

חבל שלא ידעתי את זה כל השנים

אני אומר תמיד, מורות צריכות לדעת, יעברו כמה שנים, יגשו אליכן נשים בשמחות או פחנות ויגידו לכן: אני זוכרת כשלמדתי אצלך לפני עשור שנים, והיה לך סבלנות אלי, ואני רוצה

רק עם התבודדות אפשר לגרם שיאהבו את כל הילדים בצורה שונה, מבקשים מהשם יתברך: "רבונו של עולם תעזר לי שאני יאהב את כל התלמידים שלי, אפילו את הילד הזה שהוא כל כך קשה, שהוא כל כך חסר טעם וחסר חן". בגלל זה הוא "קטן"...

מדברים אל ילדים על מדות טובות והלכות, ואם ילד לא קולט את זה, דעו לכם שעל פי ההלכה לא מענישים בבית דין של מטה ילד עד גיל שלוש עשרה וילדה עד גיל שתים עשרה, אי אפשר לשאל: "כבר אמרתי לו אלף פעמים והוא לא שומע!" כי בגלל זה הוא "קטן", כי צריכה להגיד לו עוד פעם. - "אבל כבר אמרתי לו אלף פעמים שבמגורה הזאת לא נוגעים!" - זה ילד; לילד צריכים לדבר עוד פעם ולדבר עוד פעם.

לטייל ברחוב

אפשר למצא דרכים לתגמל את המצטיינים, עם ממתק, או לעשות מבצע עם כוכבים, נקודות וכרטיסים. ואם יש מזג אוויר נעים, אפשר לתגמל את הילדים ולצאת אתם לפארק, הולכים לטייל אתם ברחוב כדי לראות את נפלאות הבוּרָא, את העצים היפים ואת העלים הרעננים שגדלים.

• לא להתחכם בכטול אל המחנך

יש באמת בזה מנהג מצדדיקים שלא להשתמש עם דברים שנפלו על הרצפה, ולשתות בורשט, אבל לכל אחד יש את המנהגים שלו".

[הטעם שנוהגים לשתות בורשט הוא: כי הצדדיקים אמרו שכל דבר חמוץ נקרא חמץ, ולפיהם אסור לשתות בפסח שום שתיה חמוצה, אבל החכמים הקדושים אומרים (פסחים לה) ש'חמץ' הוא רק דבר העשוי מ'חמשת מיני דגן' (חטה, שעורה, פסמין, שבלת שועל, שיפון), ולכן יש אנשים שמאוד מקפידים לשתות בורשט, להראות שאנחנו לא אווזים כמו הצדדיקים].

ועם זה הוא לא זלזל במלמד, רק הוא אמר לילד, שאנחנו יש לנו את המנהגים שלנו, ולמלמד יש את המנהגים שלו, והילד יכול עכשו להמשיך ולקבל מהמלמד שלו.

לא לדבר עד אחרי כתר

עוד דגמא: תלמיד בא הביתה לפני חג השבועות ואומר: "המלמד שלי אמר שאסור

חזוק לבית היהודי

מאת ראש הישיבה שלי"ט

הקקדה השלישית היא: "לא להתחכם בזלזול אל המחנך".

הורים יקרים. אם ילד מגיע הביתה מהתלמוד תורה והוא מתלונן משהו נגד המלמד שלו, או שהוא אומר דברים שהמלמד שלו אמר היום בפתח, לדגמא: המלמד אמר שבפסח אסור להשתמש עם דברים שנפלו על הרצפה, או שהמלמד דבר על המנהג לשתות 'בורשט', והיות שהמלמד בא מבית שנוהגים במנהג הזה, הוא חושב שכל עם ישראל נוהגים כך, והוא הפחיד את הילדים שבפסח 'מכרחים' לשתות בורשט, ואם לא שותים בורשט זה נקרא לעזב את המסורת. והאבא של הילד לא יודע ממנהג בזה, והוא אפילו לא יודע מה זה בורשט, והוא לא שמע על זה מעולם, והוא לא מתכנן אי פעם לשתות את זה...

לשתות בורשט בפסח

באו נראה אם אתה "מחנך"; אחד

• מלמד חייב לישן ולאכל

עלולים להרס את הילדים

מלמד שלא ישן בלילה צריך לקחת ממלא מקום, אי אפשר להכנס לכתה מתוך עיפות, כי אם לא ישנים מספיק, עלולים להרג את הילדים.

אפשר לזהות על מלמד שבא לתלמוד תורה יום אחרי חתנה, שבתחלת היום הוא כבר נראה כל כך שכור מעיפות, והוא הרי יכול להרס את הילדים!

לאכל ארוחת בקר

ראש הישיבה שליט"א אמר: עכשו נסים את השעור, פי אני רוצה שיהיה למלמדים לפחות עשר דקות לאכל ארוחת בקר. אסור להכנס לכתה לפני ארוחת בקר, ואם אוכלים ארוחת בקר אפשר אחר כך לתת חיים לילדים.

דבורים נפלאים שאמר ראש הישיבה שליט"א למלמדים אחרי השעור בדף הגמרא.

שמחות משפחתיות - או לא?

מלמד שאל אותי: אני לא מבין, פעם אמר ראש הישיבה שצריכים להשתתף בשמחות משפחתיות, ושמוהרא"ש הלך לשמחות משפחתיות, אפלו שהוא היה מאוד עסוק, ופעם אחרת אמרים שמלמד אסור לו ללכת לשמחות?

אמרתי לו: צריכים להשתתף בשמחות, אם אתה עובד בבניה, תלך לשמחות, אבל אם אתה עובד עם ילדים, אסור שזה יהיה על חשבון הילדים, אתה יכול ללכת לשמחות אבל תצטרך להשיג ממלא מקום, ואם יש לך במחצית אחת כמה חתנות במשפחה, תודיע במשרד שבמחצית הזאת לא תוכל לבוא, פי יש לך כמה חתנות.

המש"זיק לבית היהודי

• לא להתיחס בכבוד אל המהנדך

לאכל לפני התפלה

"אבא שלי גם מסתובב בבית ללא בגדי שנה, רק עם הלפשה פחתונה", הייתי יכול בשניה אחת לגרם שלכל הבחורים לא תהיה שום הצרכה להורים שלהם, אבל אני לא עושה את זה, אני אף פעם לא מתחס בזולזול להורים, אני עונה להם: "אבא שלך גם הנה רוצה לישן עם בגדי שנה, אבל הוא לא מספיק להתלבש, פי הוא כל כך עיף בלילה".

יש לך את המלמד הכי טוב

כמו שמלמד טוב לא מזולזל בהורים, ומתחמק בחכמה שלא לביש את ההורים, אותו דבר צריכים ההורים להזהר שלא לזלזל במהנכים. אם היילד שלכם חוזר הביתה ומספר שהמלמד ספר שהוא גנב פעם כשהיה ילד, או שהוא עשה דברים לא יפים, ושני ההורים יושבים לידו, אל תקרצו אחד לשני שלמלמד אין שכל... אם אתם רוצים אתם יכולים לדבר על זה מאחר יותר כשהילדים אינם בסביבה ולא שמעים לב לזה, אבל בפני הילדים צריך רק להגיד: "צדיק, לך לישן לפה. אבא ואמא כבר יסדרו בשבילך את הכל, ותדע שיש לך את המלמד הכי טוב, ותנהג בדרך ארצי".

הרגת את החנוך

אפשר להרים טלפון למנהל ולשאל אותו מה קורה עם המלמד הזה, למה הוא מספר איך הוא הרביץ וגנב כשהיה ילד, מלמד הרי צריך להיות דגמא לילדים! אבל אסור להגיד את זה לילד, כי הרגתם את כל החנוך של היילד שלכם.

(מתוך שעור חנוך מיום רביעי פרשת נארא ה'תשע"ח)

יש לי את זה גם בישיבה, אני אומר לבחורים: "צריכים ללכת למקנה", ובחור אומר: "אבא שלי לא הולך למקנה!" או שאני אומר בדרךשה שאסור לאכל לפני התפלה, ואני אומר להם שרובנו אומר (ספר המדות, בגדים, אות ה): "מי שאוכל קדם התפלה הוא נענש בבגדים", החליפה שלו נקרעת, או שהכובע שלו נופל לכף, ובחור אהד נענה: "ראש הישיבה, אבא שלי אוכל לפני התפלה", מה אגיד לו? שאתיחס אליך בזולזול כמו שאתם מתחסים בזולזול למה שאני אומר?! אני לא עושה את זה, אני אומר לבחור: "אולי מתר לאבא שלך לאכל לפני התפלה, פי הוא כל כך סחוט, הוא עובד קשה מהבקר עד הערב, ואפלו כשהוא חוזר כבר הביתה הוא צריך עוד לסדר את הדברים שלו, הוא בקשי לשו, והוא מוכר לאכל שלא יתמוטט, אבל בחור הוא מסדר, אתה ישן טוב, אתה אוכל טוב, אז אתה צריך לדעת שאסור לאכל לפני התפלה".

להתלבש עדין

או כשאני מוסר דרשה לבחורים, ואומר שבבליגה צריכים להתלבש בעדינות עם בגדי שנה, אי אפשר להסתובב בלי בגדי שנה, [זה דבר שלא הייתי מאמין שזה קורה אם לא שראיתי את זה, ראיתי את זה בפעם הראשונה לפני שש עשרה שנה, כשהייתי מלמד והייתי בקעמפ, ואני רואה ילדים הולכים לישן בלי בגדי שנה, וחשבת לעצמי: מה קורה אתם? איך אפשר ללכת לישן בלי בגדי שנה?!] ובחורים אומרים לי:

לדבר מזמן הדלקת הנרות עד אחרי פתח של מוסף", ואם האבא יגיב: "תגיד למלמד שלך שלא יבלבל את המוח, שיפסיק כבר עם השטויות האלו..." אז עכשו הוא זולזל במלמד שלו, ובמציאי שבועות כשהילד חוזר לתלמוד תורה, הוא כבר לא יוכל לקבל כלום מהמלמד שלו.

הורים - ומלמד בדיוק כמו שהמלמד צריך מאוד להיות זהיר, לא לזלזל בהורים, אותו דבר צריכים ההורים להיות זהירים שלא לכטל את המלמד, היילד צריך הורים - ומלמד.

שהוא זולזל בכם!?

אם מלמד מדבר שעור על נטילת ידיים על יד המטשה והוא רוצה לתאר את היפי של נטילת ידיים בבקר, והוא אומר: אסור לרדת מהמטשה ללא נטילת ידיים, ואם יורדים מהמטשה ללא נטילת ידיים עלולים חס ושלום לקבל מכה ולקבל הפסדים גדולים, וכל מה שנגזעים לפני נטילת ידיים נהיה טמא, ואפשר להבחין מיד מי הוא גרא שמים, אם הוא מכין מים לנטילת ידיים על יד המטשה. קורה שמיד מרים תלמיד את היד ואומר: המלמד, אבא שלי לא מכין קערה על יד המטשה! הורים קרים, באו ונשאל אתכם, מה אתם רוצים שהמלמד יענה לו? שהוא זולזל בכם כמו שאתם מזולזלים בו?! ברוב השם שיש לנו מלמדים טובים, והם יגידו ליילד: "אבא שלך גם נוטל ידיים בבקר, יכול להיות שהוא עובד מאוד קשה והוא מאוד עיף בלילה, והוא שוכח להכין קערה ונטלה, מכין לו אתה קערה ונטלה על יד המטשה".

אם לעבד את השם, ומה שהגבור אמר לבעל תפלה: "שמעתי מהמלך שמכל התאוות אפשר להוציא את מי שנפל לתוכם חוץ מאדם שנפל לתאוות מוון", ומה שהבעל תפלה אמר: "עדין אתם רוצים מוון? ממון לא תדברו כלל".

אם אתה גר בארץ ישראל סע ליבנאל עם הילדים שלך לראות את בית המדרש שמוהרא"ש בנה, תסתפל מה כתוב בפניסה לבית המדרש; מוהרא"ש תלה שלט בפניסה לבית המדרש עם המלים האלו: "הבעל תפלה אמר: עדין אתם רוצים מוון? ממון לא תדברו כלל".

כל פעם שאני זוכה להיות ביבנאל אני הולך עוד פעם לבית המדרש הגדול רק כדי לראות את השלט הזה; זה מכניס בי בכל פעם התעוררות חזקה, לראות איך מוהרא"ש היה חי עם השם יתברך, ואיך מוהרא"ש לקח את דברי רבנו בתמימות ובכפישיות בלי חקמות וכלי התחכמויות.

תחזר על המכתב הזה שוב ושוב.

...

(ספר עצתו אמונה חלק ר', מכתב תקיג)

מדור חנוך
בקהל ברסלב

לשמיעת כל שיעורי החינוך (באדיש)

מראש הישיבה שליט"א

בהיל ברסלב

הקישו 1-2-4-2-1

- שמעו ותחי נפשכם -

ש'פלוני עושה כף וכף, אלא הם ישמחו עם השמחה בעצמה ויבינו שלהורים אין וכו'.

הודו להשם שאצלנו במוסד בווייליאמסבורג מחנכים את הילדים לחיות כל אחד לעצמו ולא להסתפל על אחרים; שמים דגש חזק על זה - בעקר אצל הבנות - שלא כל דבר ש'רוצים' מקבלים. מלמדים אותם את ההבדל בין משהו 'שצריכים' לבין משהו 'שרוצים'.

נקח דגמא כשמגיעה תחלת השנה, הזמן שצריכים להתכונן לשנת הלימודים החדשה, אם עדין אפשר להשתמש עם הילקוט של שנה שעברה - לא 'צריכים' לקנות חדש; לפעמים יכול להיות 'שרוצים' חדש, כי כל אדם 'רוצה' דברים חדשים ויפים וכו', אבל מסבירים לבנות בבית החנוך שילקוט חדש עולה להורים כסף. מלמדים אותן שדברים עולים כסף ואי אפשר לנדנד להורים ולהיות ברגז, ולאיים שלא ילכו לבית החנוך עד שמקבלים חדש; אפילו שמדבר פה בכסף קטן, אבל אם מחנכים את הילדים לזה הם יבינו את זה כשיגיע הזמן שלהם של החתונה או הבר מצוה והם יגשו לשמחה שמחים ומרצים.

לכן אם אתה צריך עצה איך אפשר להכניס בילדים שלך את הענין של שמחות זולות וכדומה, תדבר עם הילדים שלך הרבה דבורי אמונה. בסעודת השבת תדבר הרבה על המעלה של לחיות עם השם יתברך, תספר להם את המעשה מבעל תפלה שרבונו ז"ל ספר לנו (סיפורי מעשיות, מעשה יב), שהבעל תפלה היה אומר לכלם: "אין שום תכלית בזה העולם, כי

איך אפשר לגרם שהילדים יסבימו לשמחות זולות?

שאלה:

לכבוד ראש הישיבה שליט"א,

אם ירצה השם בקרוב אנחנו עומדים לערך בר מצוה, ואנחנו מתכוונים לעשות רק קדוש בשבת בבית הפנסת, כפי שראש הישיבה מעורר תמיד שלא כדאי לכבדו כל כך הרבה כסף על השעות הספורות של הארוע, ובפרט שאין מאיפה לשלם את זה.

אבל הבעיה היא שבני בחור הבר מצוה, מאד לא מרצה מזה. כמה שנסינו להסביר לו את הזכות הגדולה לעשות שמחה בזול ולא לפל לחובות - הוא לא רוצה להבין את זה, הוא גם מפחד מהחברים שלו שצוחקים ממנו שלא תהיה לו בר מצוה נורמלית באולם כמו בלם.

אני בטוח שאם הוא יקבל מכתב מראש הישיבה שליט"א עם חזק על הענין הזה, זה יתן לו כוחות לעשות את זה.

יישר כח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת שמות, י"ח טבת, שנת תשע"ט לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

הכל תלוי בחנוך שנותנים לילדים; ילדים שגדלים בריאים, שכל דבר ש'צריכים' קונים וכל דבר ש'רוצים' - כי יש את זה לשני - לא קונים, כמו כן ילדים שגדלים עם חיים אמתיים; שאדם חי לעצמו, הוא לא חי בגלל שהשני חי - אזי כשמגיעים לשמחות שלהם, כגון בר מצוה, חתונה וכדומה, הם לא יבקשו מההורים לערך שמחות יקרות בגלל

לקבלת הגליון מדי שבוע יש לשלוח אימייל ל: jhbul1234@gmail.com

קול ברסלב

קוואל פון חיזוק (נשים)

שיעורים; סיפורי תפילה; מתכונים; ועוד

079-704-0069

ארצות הברית 212-444-9169 / אנגליה 03303502363 / 845-351-9060

קנדה 438-320-9090

...

קול ברסלב

שיעורים; חיזוק יומי; ניגונים; סיפורי תפילה ועוד

079-704-0066

ארצות הברית 212-444-9191 / אנגליה 03303502361 / 845-351-0910

קנדה 4383008080 / בלגיה 3235003461 / ארגנטינה 11552354370

מייל חיזוק יומי chizikyomi@gmail.com